

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут автоматики, кібернетики та
обчислювальної техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Олег ЛАГОДНЮК
16.09..2021

04-05-47S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

МЕТОДИ ОБЧИСЛЕНЬ		COMPUTATIONAL METHODS
Шифр за ОП	БК 1.1	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Fields of knowledge Education / Pedagogy
Спеціальність «Професійна освіта»	015	Field of study: «Professional education»
Спеціалізація: «Цифрові технології»	015.39	Specialization: «Digital technologies»
Освітня програма: Цифрові технології дистанційної освіти		Educational Program: Digital technologies of distance education

Силабус навчальної дисципліни «Методи обчислень» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Цифрові технології дистанційної освіти» спеціальності 015.39 «Професійна освіта (Цифрові технології)». Рівне. НУВГП. 2021. 13 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18805>

Розробник силабусу: Гладка Олена Миколаївна, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики

Силабус схвалено на засіданні кафедри
комп'ютерних технологій та економічної кібернетики
Протокол № 1 від "30" серпня 2021 року

Завідувач кафедри: Грицюк П. М., д-р екон. наук, професор.

Керівник (гарант) ОП: Рощенюк А. М., канд. пед. наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та прикладної математики.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ АКOT
Протокол № 9 від "30" серпня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Мартинюк П. М., д-р техн. наук, професор

№ документа в ЕДО НУВГП: СЗ №-4517

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Цифрові технології дистанційної освіти
Спеціальність	015.39 «Професійна освіта (Цифрові технології)»
Рік навчання, семестр	1-й рік навчання, 2-й семестр
Кількість кредитів	4,0
Лекції:	20 год.
Лабораторні заняття:	24 год.
Самостійна робота:	76 год.
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Лектор

Гладка Олена Миколаївна,
канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних технологій
та економічної кібернетики

Вікіситет

<https://cutt.ly/OgzB6dh>

ORCID

<http://orcid.org/0000-0003-4728-0663>

Як комунікувати

o.m.hladka@nuwm.edu.uaКафедра КТЕК: <https://cutt.ly/6gzNudf>,
каб. 247, e-mail: kaf-ek@nuwm.edu.ua.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Дисципліна "Методи обчислень" вивчає алгоритми побудови наближених розв'язків різних типових задач, до яких зводиться вирішення практичних проблем, що виникають в ході розробки та використання інформаційних систем і цифрових технологій. Розглядаються питання про те, як виконувати такі обчислення, наскільки отримані наближені розв'язки відрізняються від шуканих точних, які чинники впливають на покращення очікуваного результату тощо.

Сучасні інструментальні можливості стандартних математичних пакетів Matlab, Maple, Mathematica, SPSS тощо дозволяють користувачам успішно розв'язувати прикладні задачі. Але ці пакети часто є для користувача "чорними скриньками" з невідомими алгоритмами. Сучасний фахівець з цифрових технологій, а тим більше викладач, має добре розумітися у вибраних процедурах.

Мета дисципліни полягає в оволодінні класичними та сучасними методами обчислень для розв'язування прикладних задач.

Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття компетентностей на основі засвоєння основних теоретичних положень та придбання необхідних практичних навичок, що дозволяють застосовувати їх до розв'язування практичних задач; вміння обрати відповідний метод розв'язування задачі, провести аналіз отриманих результатів, застосовувати отримані знання і навички у вивченні спеціальних фахових дисциплін.

Посилання на розміщення дисципліни на платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2142>

Компетентності

- K05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- K12. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- K22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.
- K23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі з використанням сучасного програмного забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПР10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти та цією освітньою програмою.
- ПР13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.
- ПР17. Виконувати розрахунки, оцінки та прогнози, що відносяться до сфери професійної діяльності з використанням математичних методів та відповідного програмного забезпечення.
- ПР19. Застосовувати знання фундаментальних і природничих наук, системного аналізу, технологій математичного моделювання, стандартних алгоритмів та дискретного аналізу при розв'язанні задач проектування та розробки інформаційних систем та платформ дистанційної освіти.
- ПР23. Знати лінійну та векторну алгебру, диференціальне та інтегральне числення, теорію ймовірностей та математичну статистику в обсязі, необхідному для використання цифрових технологій, розробки та використання інформаційних систем, корпоративних сервісів та інформаційної інфраструктури організації.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Лекції:
20 год.

Лабораторні роботи:
24 год.

Самостійна робота:
76 год.

Модуль 1. Числові методи лінійної та нелінійної алгебри

Тема 1. Предмет, задачі та методи обчислювальної математики.
Основи теорії похибок

Результати навчання: РН1, РН2

Література: [1, с.6-20,107-108, 155-158]; [3, с. 9-22]; [4, с.10-11]; [5, с.3-30]; [6, с.4-13]

Лекція 1. Предмет, задачі та методи обчислювальної математики. 2 год
Основи теорії похибок

Предмет та задачі обчислювальної математики. Методи обчислень. Основні джерела похибок та їх класифікація. Абсолютна та відносна похибки наближеного значення числа. Дії з наближеними числами. Пряма та обернена задачі теорії похибок.

Лаб. роб. 1. Дії з наближеними числами, обчислення похибок 2 год.

Сам. роб. Характеристики числових методів. Оцінка похибки округлення в ході комп'ютерних обчислень 6 год.

Тема 2. Числові методи лінійної алгебри

Результати навчання: РН1, РН2, РН3, РН8

Література: [1, с.39-46, 116-121, 163-176]; [2 с.50-70]; [3, с.23-48]; [4, с.12-47]; [5, с.35-103]; [6, с.47-76]

Лекція 2. Системи лінійних алгебраїчних рівнянь (СЛАР) та методи їх розв'язування 2 год

Представлення лінійної алгебраїчної системи у матричній формі. Методи розв'язання СЛАР. Прямі методи розв'язання СЛАР. Метод Гауса класичний, модифікований. Метод Жордана-Гауса. Стійкість та точність прямих методів. Побудова ітераційних методів у загальному випадку, достатні умови збіжності. Метод простих ітерацій (Якобі), покращених ітерацій (Зейделя).

Лаб. роб. 2. Розв'язування СЛАР методами Гауса, Жордана-Гауса 2 год.

Лаб. роб. 3. Ітераційні методи розв'язування СЛАР 2 год.

Лекція 3. Розв'язування СЛАР методами факторизації матриць 2 год.
Метод LU-факторизації. Метод QR-факторизації. Розклад симетричної додатньо-визначеної матриці на трикутні. Метод квадратних коренів (Холецького).

Лаб. роб. 4. Розв'язування СЛАР методами факторизації матриць 2 год.

Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи розв'язування СЛАР 14 год.

Тема 3. Числові методи розв'язування задач на власні значення

Результати навчання: РН1, РН2, РН3, РН8

Література: [1, с.47-54, 122-127, 176]; [2, с.71-88]; [3, с.68-74]; [4, с.48-59]

Лекція 4. Методи розв'язування задач на власні значення 2 год

Обчислення власних значень та власних векторів матриць. Метод безпосереднього розгортання. Ітераційні методи обчислення власних значень та власних векторів. Метод обертання в повній проблемі власних значень матриць. Алгоритм методу обертання.

Лаб. роб. 5. Розв'язування задач на власні значення 2 год.

Сам. роб. Метод відображення-відбиття у проблемі власних значень матриць 6 год.

Тема 4. Числові методи нелінійної алгебри

Результати навчання: РН1, РН2, РН3, РН8

Література: [1, с.21-38, 109-115, 159-162]; [2, с.29-45]; [3, с.48-68]; [4, с.60-80]; [6, с.14-46]

Лекція 5. Методи розв'язування нелінійних рівнянь 2 год

Концепція методів розв'язування нелінійних рівнянь з однією змінною. Відокремлення коренів. Метод дихотомії. Метод хорд (січних). Метод дотичних (Ньютона). Комбінований метод хорд та дотичних. Геометрична інтерпретація методів хорд та дотичних. Метод простої ітерації розв'язування нелінійних рівнянь з однією змінною, умови збіжності методу.

Лаб. роб. 6. Розв'язування нелінійних рівнянь з однією змінною	2 год.
Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи розв'язування нелінійних рівнянь	8 год.

За поточну (практичну) складову оцінювання 30 балів

За модульний (теоретичний) контроль знань (МК1) 20 балів

Модуль 2. Числові методи роботи з табличними даними. Розв'язування крайових задач

Тема 5. Апроксимація функцій

Результати навчання: РН1, РН2, РН4, РН8

Література: [1, с.55-65, 128-132, 177-186]; [2, с.112-142]; [3, с.74-98]; [4, с.81-111]; [5, 196-250]; [6, с.129-175]

Лекція 6. Основні поняття апроксимації функції 2 год
Поняття про наближення (апроксимації) функції. Практичні задачі апроксимації функцій. Метод найменших квадратів.

Лаб. роб. 7. Побудова апроксимаційних формул 2 год.

Лекція 7. Інтерполяційні багаточлени та їх використання для апроксимації функцій 2 год.

Поняття інтерполяції. Інтерполяційний багаточлен Лагранжа. Оцінка максимальної похибки інтерполяції. Інтерполяційні багаточлени Ньютона: перша та друга інтерполяційні формули. Побудова інтерполяційного багаточлена Ньютона. Точність інтерполяції. Використання інтерполяційних формул для задачі екстраполяції. 2 год.

Лаб. роб. 8. Побудова інтерполяційних багаточленів Лагранжа 2 год.

Лаб. роб. 9. Побудова інтерполяційних багаточленів Ньютона 18 год.

Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи апроксимації табличних функцій

Тема 6. Числове диференціювання та інтегрування функцій

Результати навчання: РН1, РН2, РН5, РН8

Література: [1, с.66-78, 133-137, 187-191]; [2, с. 143-158]; [3, с.99-110]; [4, с.112-145]; [5, с.317-360]; [6, 176-215]

Лекція 8. Числове диференціювання та інтегрування функцій 2 год
Постановка задачі. Використання інтерполяційних поліномів для побудови формул числового диференціювання. Оцінка похибки числового диференціювання. Задача числового інтегрування. Побудова квадратурних формул. Квадратурні формули прямокутників, трапецій, парабол (Сімпсона). Оцінка похибки числового інтегрування.

Лаб. роб. 10. Побудова формул числового диференціювання. Побудова квадратурних формул 2 год.

Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи числового диференціювання та інтегрування табличних функцій 6 год.

Тема 7. Розв'язування задачі Коші для звичайних диференціальних рівнянь

Результати навчання: РН1, РН2, РН6, РН8

Література: [1, с.79-86, 138-139, 192-195]; [2, с.159-182]; [3, с.111-138]; [4, с.146-166];

[6, с.216-247]

Лекція 9. Розв'язування задачі Коші для звичайних диференціальних 2 год
рівнянь

Класифікація наближених методів розв'язування задачі Коші для звичайних диференціальних рівнянь. Метод Ейлера та його модифікації. Метод Рунге-Кутта розв'язування задачі Коші для звичайних диференціальних рівнянь. Збіжність та оцінка похибки наближених методів.

Лаб. роб. 11. Розв'язування задачі Коші для звичайних 2 год.
диференціальних рівнянь

Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи 8 год.
розв'язування задачі Коші

Тема 8. Методи розв'язування крайових задач

Результати навчання: РН1, РН2, РН7, РН8

Література: [1, с.86-106, 140-154, 196-201]; [3, с.138-177]; [4, с.167-250]

Лекція 10. Методи розв'язування крайових задач 2 год

Крайова задача для звичайних диференціальних рівнянь. Метод скінченних різниць для лінійних диференціальних рівнянь другого порядку. Точність, стійкість та збіжність різницевих схем.

Лаб. роб. 12. Розв'язування крайових задач для звичайних 2 год.
диференціальних рівнянь другого порядку методом
скінченних різниць

Сам. роб. Розробити програмні застосування, що реалізують методи 10 год.
розв'язування крайових задач

За поточну (практичну) складову
оцінювання 30 балів

За модульний (теоретичний)
контроль знань (МК2) 20 балів

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів 60

Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, балів 40

Усього за дисципліну, балів 100

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Уміння працювати самостійно (виконання завдань самостійної роботи, підготовка до занять, виконання індивідуальних завдань за варіантом під час лабораторних робіт).
- Використання комп'ютера та відповідного програмного забезпечення для виконання лабораторних і самостійних робіт.
- Пошук інформації з використанням мережі Internet (підготовка до занять; самостійна робота).
- Навички спілкування: усно (обговорення лекційного матеріалу, усне опитування на заняттях, формулювання запитань до викладача); письмово (письмове опитування на заняттях, конспектування лекцій, коментування програмних розробок).
- Критичне мислення (обговорення лекційного матеріалу, верифікація результатів, отриманих на лабораторних роботах, формулювання запитань до викладача).
- Аналітичне мислення (вибір і обґрунтування методу розв'язання задачі).
- Здатність до навчання. Саморозвиток.

Форми та методи навчання

Види навчальної роботи студента	Методи та технології навчання
РН1. Володіти основними поняттями, що пов'язані з методами обчислень; знати постановки типових математичних задач	
Вивчення теоретичного матеріалу (теми 1-8); підготовка до лабораторних робіт 1-12; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Опрацювання літератури; пошук інформації в Інтернет; конспектування лекцій; підготовка до лабораторних робіт (попереднє ознайомлення з необхідним теоретичним матеріалом); поточне та модульне тестування; опитування на лабораторних заняттях
РН2. Виконувати дії з наближеними числами; оцінювати похибки результатів	
Вивчення теоретичного матеріалу (тема 1); виконання лабораторних робіт 1-12; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
РН3. Застосовувати числові методи лінійної та нелінійної алгебри; розв'язувати лінійні та нелінійні рівняння і системи рівнянь; знаходити власні значення	
Вивчення теоретичного матеріалу (теми 2-4); виконання лабораторних робіт 2-6; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
РН4. Застосовувати числові методи наближення функцій; будувати інтерполяційні многочлени та апроксимаційні формули	
Вивчення теоретичного матеріалу (тема 5); виконання лабораторних робіт 7-9; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
РН5. Знати методи числового диференціювання та інтегрування функцій; будувати формули числового диференціювання і інтегрування	
Вивчення теоретичного матеріалу (тема 6); виконання лабораторної роботи 10; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
РН6. Знати числові методи розв'язання звичайних диференціальних рівнянь; знаходити числовий розв'язок задачі Коші	
Вивчення теоретичного матеріалу (тема 7); виконання лабораторної роботи 11; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
РН7. Знати числові методи розв'язання крайових задач; застосовувати різницеві методи до розв'язування крайових задач	
Вивчення теоретичного матеріалу (тема 8); виконання лабораторної роботи 12; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Класичні та проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування

РН8. Здійснювати обґрунтований вибір числового методу для вирішення практичної задачі

Вивчення теоретичного матеріалу (теми 1-8); виконання лабораторних робіт 2-12; самостійна робота; підготовка до контрольних заходів	Метод мозкового штурму; проблемні лекції; опрацювання літературних джерел; пошук інформації в Інтернет; виконання та захист лабораторних робіт; поточне та модульне тестування
---	--

Порядок та критерії оцінювання

Для діагностики знань використовується 100-бальна шкала оцінювання. Визначення рівня засвоєння навчального матеріалу відбувається за такими методами оцінювання знань:

- поточне тестування (опитування) після вивчення кожної теми;
- оцінка за підготовку до лабораторної (практичної) роботи;
- оцінка за виконання (захист) лабораторної (практичної) роботи;
- оцінка за самостійну роботу;
- модульне тестування.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента за результатами поточного та модульного контролів, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи;
- глибина і характер оволодіння навчальним матеріалом;
- характер відповідей на питання при захисті роботи (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- обґрунтування вибору методу для розв'язання задачі;
- рівень вміння аналізувати та захищати одержані результати.

Оцінювання результатів роботи проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Поточна (практична) складова оцінки (не більше, ніж 60 балів) нараховується за виконання лабораторних робіт (до 5 балів за кожену лабораторну роботу); виконання самостійної роботи (реферат, презентація – до 5 балів; алгоритм чи програмна реалізація – до 5 балів).

Теоретична складова оцінки курсу (не більше, ніж 40 балів) нараховується за модульний контроль: МК1 – до 20 балів; МК2 – до 20 балів. Модульні контролі проводяться через ННЦНО НУВГП у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle. МК1 і МК2 містять по 40 тестових завдань: 30 завдань першого рівня складності (до 0,45 бала за кожне), 9 завдань другого рівня складності (до 0,5 бала) і 1 завдання

третього рівня складності (до 2 балів).

Додаткові (бонусні) бали (не більше, ніж 30):

- за підготовку тез на наукову конференцію за тематикою навчальної дисципліни – до 10 балів;
- за участь з доповіддю на конференції – до 10 балів;
- за написання статті в збірник наукових праць – до 20 балів.

Загальна інтегральна оцінка курсу розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше, ніж 100) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Шкала загальної оцінки курсу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для заліку
60–100	задовільно
0–59	незадовільно

Поєднання навчання та досліджень

Студенти заохочуються долучатися до виконання кафедральної науково-дослідної теми: «Комп'ютерне моделювання еколого-економічних процесів в системі підготовки ІТ фахівців»; готувати доповіді на щорічні університетські та Міжнародні наукові конференції; статті для збірників наукових праць, що видаються в НУВГП (Студентський науковий Вісник, Вісник АКOT, Вісник НУВГП); брати участь у студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, виставках, workshops, hackathons.

В навчальному процесі використовуються наукові здобутки лектора, зокрема, : *Бомба А. Я., Гладка О. М., Кузьменко А. П. Обчислювальні технології на основі методів комплексного аналізу та сумарних зображень: [монографія]. Рівне: ТзОВ «Ассоль», 2016. 283 с.*

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

1. Ляшенко Б.М., Кривонос О.М., Вакалюк Т.А. Методи обчислень: навч.-метод. пос. для студ. фіз.-мат. ф-ту. Житомир: ЖДУ, 2014. 228 с.
2. Домбругов М.Р. Практикум з обчислювальної математики: навч. пос. К.: КПІ ім. Сікорського, 2018. 211 с.
3. Задачин В. М., Конюшенко І. Г. Чисельні методи: навч. пос. Х.: ХНЕУ ім. Кузнеця, 2014. 180 с.
4. Попов В. В. Методи обчислень: конспект лекцій для студентів мех.-мат. ф-ту. К. ВПЦ "Київський університет", 2012. 303 с.
5. Гаврилюк І. П., Макаров В. Л. Методи обчислень. Підручник. К.: Вища школа, 1995. 367 с.
6. Ляшенко М.Я., Головань М.С. Чисельні методи. К.: Либідь, 1996. 288 с.

Цифровий репозиторій НУВГП

1. Бейко І. В., Зінько П. М., Наконечний О. Г. Задачі, методи і алгоритми оптимізації: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 624с.
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2017>
2. Тимейчук О. Ю. Математичні методи і моделі в розрахунках на ЕОМ: інтерактивний комплекс навч.-метод. забезпеч. Рівне: НУВГП, 2009. 58
<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4662>

3. 04-01-27 Грицюк, П. М., Мічута, О. Р., Рощенко, А. М. (2016) Методичні вказівки для виконання лаб. роб. з дисц. "Матем. методи і моделі". <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/5975>

Дедлайни та перескладання

Завдання до лабораторних (практичних) та самостійних робіт з відповідної теми повинні бути виконані і здані на оцінювання протягом 14 днів з дати заняття. У випадку порушення термінів кількість балів знижується на 10%. **Кінцевим терміном здачі завдань є останній робочий день навчального семестру.**

Порядок повторного проходження контрольних заходів у НУВГП врегульовано «Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти»: <http://ep3.nuwm.edu.ua/5040/>. Усі перездачі проходять за погодженням з директором ННІ. Правила ННЦНО стосовно повторного тестування наведено у документах: <https://cutt.ly/IgzN1jB>.

Перша перездача проводиться через ННЦНО згідно з розкладом перездач, який розміщено в додатку Мій НУВГП та ПС-Студент WEB: <https://cutt.ly/IgzN9tz>.

У випадку отримання незадовільної оцінки, здобувач направляє на комісію перездачі дисципліни, яка формується деканатом ННІ. Після трьох невдалих спроб здачі семестрового підсумкового контролю з навчальної дисципліни вважається, що здобувач має академічну заборгованість. Рішення про повторне вивчення навчальної дисципліни або відрахування здобувача приймає ректор на підставі звернення директора ННІ, як це передбачено «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП»: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4273>.

У випадку нездачі підсумкового контролю через хворобу чи з інших поважних причин, здобувач має написати заяву на ім'я директора ННІ для зміни строків сесії.

Неформальна та інформальна освіта

Визнання (перезарахування) результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, відбувається відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП»: <https://cutt.ly/hgzMkvL>.

Здобувачі можуть пройти відкриті онлайн курси, близькі за темою до даної навчальної дисципліни, таких платформ як Coursera, Prometheus, edEx, edEra, VUMOnline, FutureLearn тощо.

Правила академічної доброчесності

Студенти та викладач несуть спільну відповідальність за створення сприятливого творчого навчального середовища, яке базується на взаємній повазі.

Здобувачі освіти повинні дотримуватися Кодексу честі студентів: <https://cutt.ly/EgzMeyJ>. Принцип студентоцентризму передбачає розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Студенти мають самостійно виконувати і здавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. При виконанні лабораторних робіт дисципліни студентам рекомендується працювати в навчальних групах, порівнювати отримані результати та обговорювати застосовувані методи. Однак виконуючи поставлені завдання, студенти повинні індивідуально здійснити кожен розрахунок. Обмін виконаними завданнями чи їх частинами є недопустимим. Здобувачі освіти

мають дотримуватися Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП: <https://cutt.ly/mgzMtGO>. У випадку плагіату при виконанні завдання здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

До кожного заняття здобувачі повинні наперед ознайомитися з матеріалами та інформаційними ресурсами, наведеними у методичних вказівках і розміщеними на сторінці дисципліни в Moodle.

Вимоги до відвідування

Студенти зобов'язані відвідувати усі лекційні та лабораторні (практичні) заняття з дисципліни згідно розкладу <https://cutt.ly/ugzMaRq>. У випадку відсутності поважних причин (індивідуальний план, лікарняний, мобільність тощо) здобувач самостійно опрацьовує теоретичний матеріал і виконує завдання з відповідної роботи. Завдання до лабораторних (практичних) робіт розміщені на платформі Moodle <https://cutt.ly/2gz79Zy>.

Файл (файли) із виконаними розрахунками здобувач прикріплює до відповідних завдань на платформі Moodle або надсилає викладачу на електронну пошту для перевірки. Захист роботи відбувається на наступному занятті, консультації або онлайн у відеорежимі.

Відвідування консультацій не обов'язкове.

На лекціях і лабораторних (практичних) заняттях студенти можуть використовувати свої ноутбуки, планшети чи смартфони для роботи.

Оновлення

Силабус переглядається щороку з урахуванням побажань здобувачів освіти та рекомендацій роботодавців з метою оновлення (осучаснення) змісту навчальної дисципліни на основі наукових досягнень і сучасних практик.

Студенти можуть подавати свої критичні зауваження, а також ідеї та рекомендації щодо наповнення навчальної дисципліни і методів викладання шляхом анонімного онлайн анкетування через Google Forms, яке проводиться наприкінці кожного семестру.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>. Інформацію про визнання іноземних документів про освіту розміщено: <http://inter.nuwm.edu.ua/ua/pravova-baza>.

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

Доступ до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Студенти, за бажанням, можуть бути залучені до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах.

Лектор

Гладка Олена Миколаївна, канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної
кібернетики